

- I. **Comisia Europeană a adoptat la 31 iulie 2023, Standardele Europene de Raportare de Sustenabilitate (ESRS).** Urmează ca Parlamentul European/Consiliul să își exprime acordul în următoarele 2-4 luni.
- II. **Federația Internațională a Contabililor (IFAC)** și-a expus punctul de vedere față de noile standarde de Sustenabilitate.
- III. **Pe scurt, despre dubla materialitate,** introdusă de noile standarde.

*
* * *

- I. **Comisia Europeană a adoptat la 31 iulie 2023, Standardele Europene de Raportare de Sustenabilitate (ESRS).**

Standardele Europene de Raportare de Sustenabilitate (ESRS) adoptate la 31 iulie 2023 de către Comisia Europeană urmează să fie aplicate de către toate companiile care au obligația raportărilor de sustenabilitate, conform Directivei CSRD, începând cu anul 2025.

Standardele acoperă un întreg spectru de raportări ale companiilor în privința impactului asupra mediului, guvernantei și aspectelor sociale (protecție socială, tratament al angajaților, responsabilitate socială) din cadrul acestora (ESG). Raportările urmează să ofere informații suplimentare pentru investitori pentru a înțelege impactul asupra sustenabilității al companiilor în care investesc.

Următorii pași:

Standardele ESRS adoptate de către Comisie urmează să fi transmise formal în a doua jumătate a lunii August 2023 către Parlamentul European și către Consiliu, pentru verificare. Verificarea se face într-o perioadă de 2 luni (cu posibilitatea extinderii cu încă 2 luni). Parlamentul European sau Consiliul pot respinge actul Comisiei, dar nu îl pot modifica.

„Aceste standarde au reușit să atingă echilibrul corect între a limita povara de raportare asupra companiilor și a permite entităților care vor raporta să arate eforturile pe care le fac pentru a atinge obiectivele Agendei Green Deal, și prin urmare, să aibă acces la finanțare sustenabilă”, a declarat **Mairead McGuinness** - Comisarul European pentru Servicii Financiare, Stabilitate Financiară și Uniune a Piețelor de Capital.

Standardele adoptate urmează să fie folosite de către companiile care au obligații de raportare în urma Directiva CSRD (*Corporate Sustainability Reporting Directive*), [publicată](#) în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la 14 decembrie 2022. Directiva extinde cerințele de raportare de la circa 11.000 de companii (conform Directivei pe care o înlocuiește – NFRD), la aproape 55.000, la nivel european.

Primele raportări:

Conform Directivei CSRD, raportările de sustenabilitate se vor face, gradual, din 2024, după cum urmează:

- Primele raportări în anul 2025, pentru situațiile financiare din anul 2024, în cazul companiilor mari, listate, băncilor și asigurătorilor, dacă au mai mult de 500 de angajați – respectiv companiile care aveau obligații de raportare și conform Directivei anterioare (NFRD), înlocuită de Directiva CSRD;
- Primele raportări în 2026, pentru anul financiar 2025 pentru celelalte companii mari, inclusiv companiile mari non-EU, dar listate;
- Primele raportări în 2027, pentru anul financiar 2026, în cazul IMM-urile listate, inclusiv cele non-EU. Totuși IMM-urile au posibilitatea să amâne cu 2 ani raportările de sustenabilitate, până în 2029, pentru anul financiar 2028.

Alte informații:

Standardele ESRS sunt urmare a adoptării Directivei CSRD în 2022, care impune obligații de raportare companiilor de a folosi standarde de raportare pentru a își îndeplini obligațiile impuse de Directivă.

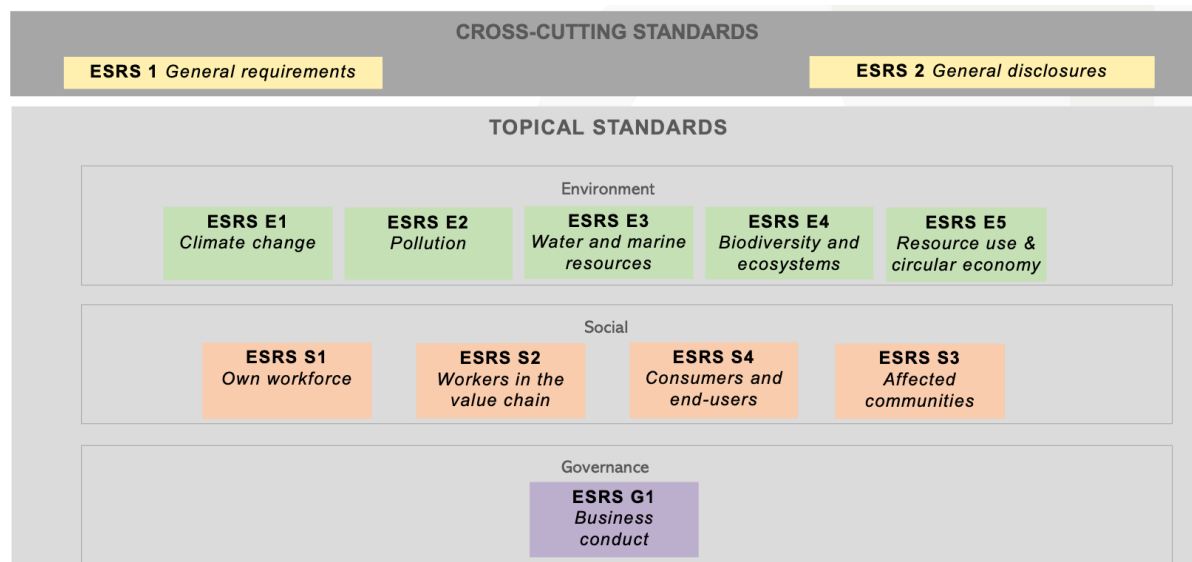
Comisia a adoptat astfel standarde **comune**, care vor ajuta companiile să comunice și să gestioneze propriile performanțe de sustenabilitate mai eficient, având astfel acces mai ușor la finanțare sustenabilă.

Așteptările sunt ca pe termen mediu și lung, companiile să reducă costurile de raportare, prin evitarea **multiplelor standarde** de raportare folosite până acum.

Companiile ar urma să raporteze din perspectiva **dublei materialități**, adică atât impactul pe care schimbările climatice, responsabilitatea socială, protecția angajaților și guvernanta le au asupra companiei, dar și cum companiile

influențează, la rândul lor, chestiunile climatice, guvernanta, protecția angajaților.

Astfel, după 31 iulie 2023, conform propunerii EFRAG ([AICI](#)), au fost stabilite 12 standarde de raportare pe chestiuni de sustenabilitate:

ESRS S1 – Cerințe generale – standard care stabilește cerințele generale care vor fi aplicate când se raportează potrivit ESRS, și nu stabilește prin el însuși anumite obligații de raportare.

ESRS S2 – Raportări generale – specifică informațiile esențiale care trebuie raportate, indiferent de care chestiune de sustenabilitate este avută în vedere. ESRS S2 este obligatoriu pentru toate companiile care au obligații de raportare potrivit Directivei CSRD.

Toate celelalte standarde și obligații de raportare (și date) fac obiectul evaluării de materialitate. Cu alte cuvinte, companiile vor raporta doar informațiile relevante și pot omite anumite informații care nu sunt relevante din punct de vedere „material” pentru modelul de business și pentru activitatea companiei.

Cerințele de raportare care au legătură cu materialitatea nu sunt opționale. Informația respectivă trebuie raportată dacă este „materială” iar procesul de evaluare a materialității face obiectul unei asigurări externe, conform Directivei. Standardele îi obligă pe cei care raportează să realizeze o evaluare de materialitate „robustă” pentru a se asigura că **toate** informațiile legate de sustenabilitate sunt raportate.

Dacă o companie ajunge la concluzia că schimbările climaterice nu reprezintă un subiect „material” și prin urmare nu trebuie raportate aceste informații potrivit standardului, va trebui să explice, detaliat, concluziile evaluării de „materialitate” în raport cu schimbările climatice.

Ce modificări a operat Comisia în raport cu schița de standarde propusă de EFRAG:

Față de propunerile inițiale ale EFRAG, Comisia a operat mai multe modificări asupra standardelor, în principal pentru a se asigura că standardele sunt proporționale și asigurându-se că nu sunt afectate obiectivele de raportare stabilite de Directivă.

Sunt 3 categorii de modificări:

1. Aplicarea graduală a obligațiilor de raportare. Chiar dacă și schița propusă inițial prevedea aplicarea graduală, Comisia a considerat că alte facilități pot fi aplicate și companiilor cu mai puțin de 750 de angajați (din motive de costuri, companii care nu aveau anterior obligații de raportare). În funcție de subiect, modificările permit amânarea cu 1-2 ani a anumitor obligații de raportare, respectiv anumite raportări vor fi făcute din 2028 (pentru anul financiar 2027);
2. Oferă companiilor mai multe flexibilitate pentru a decide exact ce informații sunt relevante („materiale”), față de propriile circumstanțe. Scopul este de a evita anumite costuri asociate cu raportarea unor informații care nu sunt relevante. Modificările permit companiilor să omită de la raportare informațiile care nu sunt relevante, spre deosebire de schița de standarde care prevedea obligația raportării pentru toate companiile;
3. Anumite obligații de raportare devin opționale, față de propunerea inițială a EFRAG, respectiv de a fi obligatorii. Spre exemplu în ceea ce privește raportările planului de tranziție legat de biodiversitate, sau anumiți indicatori despre forța de muncă (cea recrutată prin agenții, persoane fizice autorizate, etc.)

*

* * *

II. Federația Internațională a Contabililor (IFAC) și-a expus punctul de vedere față de noile standarde de Sustenabilitate.

IFAC sprijină raportările de sustenabilitate și consideră că au ca efect impulsivitatea companiilor să creeze valoare pe termen lung și sunt utile atât pentru investitorii în acele companii cât și pentru alte categorii de beneficiari.

IFAC a transmis [acest răspuns](#) către Comisia Europeană, în urma consultărilor privind standardele ESRS.

Pe scurt, IFAC salută aceste standarde dar își exprimă îngrijorări în ceea ce privește nevoia de interoperabilitate a standardelor, în scopul unui sistem de raportare global, atâta timp cât și ISSB (Consiliul Standardelor Internaționale de Sustenabilitate) [a făcut publice primele 2 sale standarde](#).

Poziția IFAC, exprimată prin CEO – Kevin Dancey este următoarea: *„Sprijinim puternic eforturile Comisiei Europene și ale ISSB de a găsi modalități de interoperabilitate ale standardelor, în special în ceea ce privește cele legate de schimbările climatice, existând încă diferențe semnificative, astfel încât colaborarea trebuie să continue. Este crucial pentru investitori și alte părți interesate, care vor interoperabilitate a standardelor ESRS cu cele ISSB și conectivitate între informațiile financiare și cele de sustenabilitate. Standardele ISSB ar trebui să funcționeze ca un ghidaj global pentru toate jurisdicțiile, inclusiv pentru ceea ce Uniunea Europeană consideră materialitate financiară, la care să se alinieze raportările”*.

*
* * *

III. Ce înseamnă dubla materialitate, introdusă de noile standarde.

Concepțutul dublei materialități este incorporat de Directiva CSRD. Companiile cu obligații de raportare nu doar cum chestiunile de sustenabilitate pot crea riscuri financiare pentru companie (materialitate financiară), dar și propriul impact al companiei asupra oamenilor și mediului (materialitate de impact).

Materialitatea de impact	Materialitatea financiară
<i>„O chestiune de sustenabilitate este materială din perspectiva impactului dacă are legătură cu un impact existent sau potențial asupra oamenilor sau mediului pe termen scurt, mediu sau lung”</i> .	<i>„O chestiune de sustenabilitate este materială din perspectiva financiară dacă declanșează sau poate declanșa efecte financiare semnificative, cu alte cuvinte generează sau poate genera riscuri semnificative sau oportunități care influențează sau ar putea să influențeze viitoare fluxuri de încasări și valoarea întreprinderii pe termen scurt, mediu sau lung.</i>

Simple spus, dubla materialitate se referă atât la riscurile pe care activitățile unei companii le aduc asupra mediului și societății dar și la impactul factorilor de sustenabilitate asupra companiei însăși. Cu alte cuvinte, riscurile de sustenabilitate (inclusiv schimbările climatice) care afectează compania + impactul companiei asupra societății și mediului.

Întreprinderile includ astfel în raportul administratorilor informațiile necesare pentru înțelegerea impactului întreprinderilor asupra aspectelor de durabilitate și informațiile necesare pentru înțelegerea modului în care aspectele de durabilitate afectează, la rândul lor, dezvoltarea, performanța și poziția întreprinderii.

Termenul își are originea în principiul cunoscut ca „materialitate”, ce se referă la ceva care *ar putea avea un impact* (a avea materialitate față de ceva, ar conta față de ceva) respectiv față de modul în care performează compania.

Un risc material poate aduce atingere și amenința anumite ținte ale companiei, ceea ce este important ca investitorii să cunoască. În contextul raportărilor ESG, fenomenul era descris ca „materialitate simplă” (*single materiality*) și se referea în principal la factorii ESG (spre exemplu vremea extremă) care ar putea cauza o amenințare asupra derulării afacerii.

Tot sintetic spus, materialitatea simplă oferă informații despre cât de dependente/vulnerabile sunt veniturile unei companii față de riscurile aduse de factorii ESG. Materialitatea simplă nu oferă însă niciun indiciu despre cum propriile operațiuni ale unei companii ar putea afecta mediul, spre exemplu.

Aici apare **dubla materialitate**, introdusă de directiva CSRD care obligă **companiile să facă obiectul unui audit** al informațiilor de sustenabilitate raportate, o asigurare asupra raportărilor de sustenabilitate, inclusiv o digitalizare a informațiilor de sustenabilitate.

Ce fel de date trebuie să raporteze companiile care fac obiectivul Directivei CSRD pentru a respecta dubla materialitate.

Sintetic, informațiile de sustenabilitate trebuie să includă și:

- O descriere sumară a modelului de afaceri al companiei, strategia, riscurile și oportunitățile de sustenabilitate. Companiile trebuie să stabilească ținte clare ESG și să publice anual progresul față de aceste ținte, dar și planuri de tranziție către obiective (dacă acestea există). Ca urmare, accentul pe sustenabilitate nu mai este voluntar (opțional) ci obligatoriu pentru companiile din sfera Directivei CSRD și trebuie să facă

parte din strategia și viziunea companiei pe termen lung, viziune care trebuie implementate prin politici de sustenabilitate clare;

- Planuri de implementare în ceea ce privește tranziția spre o economie sustenabilă, măsuri implementate pentru limitarea încălzirii globale (în linie cu Acordul de la Paris astfel încât, în 2050, să fie atinsă neutralitatea climatică) și expunerea față de surse de energie precum cărbune, petrol sau gaze;
- Chestiuni de sustenabilitate care afectează compania și care au impact asupra sustenabilității companiei;
- Țintele privind emisiile de gaze de seră;
- Politicile în legătură cu sustenabilitatea (inclusiv programe care facilitează chestiunile legate de sustenabilitate);

Dubla materialitate, introdusă în Uniunea Europeană de Directiva CSRD urmează să fie raportată și în SUA.

Într-o declarație din 14 Iulie 2023 ([AICI](#)), Accountancy Europe și-a manifestat fără echivoc poziția că Europa are nevoie de standarde robuste de raportare de sustenabilitate care să permită o implementare eficientă.

Accountancy Europe insistă prin această poziție că este nevoie de „ghidaj”/lămuriri pe care le consideră „cruciale” în ceea ce privește dubla materialitate.